

Proces verbal al dezbaterii publice din data de 11.04.2012

PREZENTAREA GENERALĂ A PLANULUI URBANISTIC GENERAL PRELIMINAR (PUG PRELIMINAR)

D-na Arh. Șef Florina Daniela Miheț prezidează:

Amintește de dezbaterile publice realizate în cadrul primei etape a proiectului de Reactualizare a Planului Urbanistic General, care au fost în număr de șase, în fiecare întâlnire fiind prezentat câte un studiu de fundamentare. Odată cu aprobarea de către Consiliul Local a primei etape, a decurs cea de-a doua etapă a Planului Urbanistic General – PUG Preliminar.

În prezent ne aflăm în situația în care dorim să supunem dezbaterii publice cea de-a doua etapă PUG. Cea de-a treia etapă și ultima a acestui proiect va fi a Planului Urbanistic General în formă finală și va curge, conform contractului, după aprobarea în Consiliul Local a celei de-a doua etape.

În prima etapă – cea a Studiilor de Fundamentare, a fost făcută o analiză a evoluției orașului, în special în ultimii zece ani, de când a fost elaborat Planul Urbanistic General care este acum în vigoare.

În această etapă va fi prezentată viziunea preliminară a direcțiilor de dezvoltare a mun. Tg. Mureș, care va fi aplicată după aprobare, în următorii zece ani.

Așa cum probabil știți, Planul Urbanistic General are durată de valabilitate de 10 ani, fiind obligația primăriilor să le reactualizeze. Pentru această etapă, conform procedurilor și legilor în vigoare, documentațiile au fost puse la dispoziția publicului larg și a persoanelor interesate - atât reprezentanți ai instituțiilor locale cât și ai societății civile – atât pe site-ul primăriei, cât și prin afișare în diferite locații din oraș, locații care au fost identificate împreună cu echipa elaboratoare și pe care noi le-am considerat ca fiind de maxim impact, respectiv locuri accesibile unde să poată fi consultate atât în limba română cât și în limba maghiară.

Această etapă a PUG-ului Preliminar, conform procedurii pe care am aplicat-o la prima etapă, fiind vorba de un volum foarte mare de informații, s-a ajuns la concluzia necesității prezentării ei în trei sesiuni – prima sesiune este cea de astăzi și este dedicată alternativelor de dezvoltare; mâine la ora 3,00 este prezentată sesiunea dedicată Protecției Mediului și Echipare Edilitară, iar săptămâna viitoare, în data de 18 aprilie – Circulații și Relații în Teritoriu.

Colegele mele au o listă deschisă pentru persoanele care doresc să se înscrie la cuvânt după prezentarea echipei elaboratoare a acestei prime documentații. Pot fi primite întrebări, sugestii din partea dvs. Dincolo de întrebările și observațiile verbale, vă invităm

în continuare să ni le transmiteți și în scris pe adresele indicate în anunțurile publicate atât în presă cât și pe site-ul primăriei, pentru a putea fi luate în considerare și a se răspunde acestor observații, și în măsura în care se consideră, chiar preluate în aceste documentații. Încă o dată vă mulțumim pentru interesul acordat Planului Urbanistic General și pentru bunăvoința cu care ați răspuns invitației noastre.

D-na Arh. Adriana Raus, coordonatorul echipei elaboratoare a Planului Urbanistic General al municipiului Tîrgu Mureș:

Bună ziua. La sesiunea trecută am avut dezbateri fructuoase și o participare suficient de numeroasă; acum constat că, deși este o săptămână mai specială și nici ora nu este foarte confortabilă, ați răspuns invitației Primăriei și, împreună cu noi, veți petrece un timp alocat acestor discuții. Colegii mei, D-nul Arh. Lipovan, D-na Arh. Kovacs și ceilalți colegi de proiectare, ne-am așezat în primele rânduri, deci întrebările v-aș ruga să le puneți ulterior prezentării, ca să încercăm să fie oarecum compactă și să economisim timp. Dacă considerați că poate fi un pic altfel, puteți să ne spuneți acum. Dacă nu, rămânem așa.

Dacă va amintiți, am început prezentările de anul trecut cu o schemă care să ne ajute să înțelegem mai bine etapele de început, de elaborare și de finalitate a unui Plan Urbanistic General. În partea de sus a ecranului, cu culoare mai deschisă, o să vedeți etapele pe care le-am parcurs deja. A fost un concurs de urbanism care a determinat o echipă câștigătoare, beneficiarul și-a conturat o temă aprofundată, s-au efectuat studii preliminare, dezbătute în cursul anului trecut. Ele vizau domeniile: economic, echipare edilitară, circulații, mediu, relații în teritoriu, cadru construit și un studiu sociologic care inventaria opțiunile populației. Au fost constituite și grupuri de lucru care au dezbătut aceste teme, și astăzi ne-am afla la un fel de recapitulare, deci e o parte introductivă care propune un fel de sinteză a studiilor preliminare. Ceea ce apare acolo sub denumirea de analiză SWOT este o analiză sumară care evidențiază anumite puncte tari și puncte slabe ale domeniilor discutate; după această analiză vom face o prezentare care sintetizează o viziune de dezvoltare a municipiului – ceea ce echipa consideră că ar trebui realizat, de fapt câteva elemente de strategie ale Consiliului Local care va gestiona acest PUG.

În stânga jos apare această etapă de consultare a populației prin care vom primi sugestii pe care le vom introduce în forma finală a PUG – etapa III, odată cu avizele pe care urmează să le obținem, urmând ca planul să se finalizeze cu forma finală și regulamentul ca instrument interactiv de gospodărire a teritoriului urban.

Încă o mică schemă care să vă dea o idee asupra următoarelor inventarieri de elemente puternice / benefice pentru oraș, punctele mai slabe – cele care ar trebui corectate, oportunitățile care ar putea fi aduse de PUG și fiecare din aceste trei puncte trebuie analizate pentru următoarele zone: zona centrului istoric și zona centrală, zonele rezidențiale, zonele verzi pentru petrecerea timpului liber și zonele de producție, circulații și echipare edilitară.

Dacă vorbim de zona centrului istoric și zona centrală, știm că Tîrgu Mureș-ul este înzestrat din vechime cu o tipologie specifică a dezvoltării urbane pentru zona istorică, e

vorba de Orașul de Sus, Orașul de Jos, dezvoltate în concordanță cu formele de relief și cu circulațiile. Ele au generat două spații foarte importante: spațiul Pieței Trandafirilor, spațiul Pieței Bolyai și legăturile dintre ele. Deci o oportunitate ar fi specificul și varietatea zonelor istorice. O suprapunere fericită este între zona istorică și zona centrală, practic ele se întregesc și se potențează una pe cealaltă. Cetatea este încă un element cu potențial ridicat de valorificare și care poate fi dezvoltat în cursul proiectelor pe care Primăria intenționează să le continue. Acestea au fost punctele cele mai tari. Din păcate, beneficiile lor sunt în mare măsură anulate de faptul că atât zona centrală cât și cea istorică sunt practic invadate de circulația autovehiculelor și limitate ca acces pentru pietoni. Există multe spații fără ca oamenii să beneficieze de ele ca de spații publice de calitate. Practic circulația pietonilor și percepția cadrului arhitectural valoros se întâmplă numai pe zonele marginale și fiind centru, pe străduțele de circulație. Aici am putea sintetiza o parte din oportunitățile aduse de Planul Urbanistic General. PUG-ul, referitor la zona centrală și zona istorică, propune crearea unei bănci de date care să evalueze în ansamblu zona istorică, zonele de protecție, plecând de la inventarierea evoluției istorice pe bază de parcelar, clădirile valoroase, până la posibilitățile de implementare a noilor funcțiuni care să se înscrie în principiul dezvoltării în armonie cu partea istorică.

Aici este o planșă care reprezintă un studiu parțial de dezvoltare a arilor de parcare subterane în zona centrală, dar discuția în legătură cu parcarile în zona centrală poate fi mult mai amplă și putem s-o mai dezvoltăm și săptămâna viitoare. Parcajele implică o politică complexă a Consiliului Local, reprezentând modul în care gestionează aceste spații foarte valoroase, dar totuși invazive.

Mai putem spune despre zona central- istorică că are un potențial de dezvoltare substanțial. Dacă ne uităm pe această hartă, vedem niște zone mai albe în spațiile dintre fronturile străzilor principale care sunt de fapt rezerve de teren, și când o să ajungem la principiile PUG-ului, o să vedeți că, introdusă ca o zonă de posibilă reabilitare, îi propunem Primăriei să-și alcătuiască această bază de date, un studiu integrat pentru zona istorică și protejarea ei, un studiu pentru zona centrală, și programe specifice în așa fel încât ele să rămână în continuare emblema municipiului.

O idee care n-aș fi vrut să ne scape, am ilustrat aici o imagine dintr-un concurs care a avut loc anul trecut pentru reabilitarea unei porțiuni din zona istorică și centrală a municipiului Brașov, sugerând astfel Primăriei să dezvolte proiecte pentru zonele importante pe bază de concursuri de arhitectură sau de urbanism, ele reprezentând în fond o garanție a conceptului de calitate. Sunt două imagini de la concursul pentru amenajarea spațiului din jurul Bisericii Negre.

Și aici reiterăm ideea rezervelor de spații (în planșă se vede Bucla Mureșului), practic dezvoltarea parcelarului istoric a lăsat, acolo unde sunt elemente mai înverzite, o serie de spații care, dezvoltate armonios și neinvaziv, pot contribui la creșterea substanțială acestei zone, dezvoltând-o în adâncime, deci pe tot arealul ei.

Trecem la zonele de locuit. Țirgu Mureș-ul, datorită cadrului natural, a dezvoltat în timp toate formele de locuire, plecând de la locuirea individuală, locuirea semicolectivă, locuirea colectivă mai inspirată sau mai puțin inspirată în perioada în care se utilizau

densități exagerate. Se poate spune despre zonele de locuit, ca puncte pozitive, că ele sunt relativ echilibrat răspândite în teritoriu, cuprind această varietate de forme, au un mediu civilizat de locuire care îmbină și spațiul colectiv cu spațiul efectiv de locuit, prezintă și nuclee de contacte sociale, dacă vorbim de centrele de cartier mai mult sau mai puțin dezvoltate.

Dintre elementele negative, există în Tîrgu Mureș zone de locuințe colective cu densități exagerate, iar reabilitarea lor, așa cum este prevăzută în programul PUG-ului, poate fi doar paleativă, atâta timp cât societatea nu-și permite fonduri pentru scăderea densității. Ele pot fi îmbunătățite prin reabilitarea fondului de locuit, prin plantații în spațiile rămase libere, prin mici reconversii acolo unde s-au întâmplat renunțări la centrale termice, dar în general densitățile mari lasă puțin loc restructurării.

Mai era un punct mai slab – există cartiere mai izolate în raport cu zona centrală, aici vorbim de cartierul Unirii care are potențial dar are și o legătură destul de fragilă cu restul orașului – există un singur pod – sau existența unor zone de locuit în vecinătatea fostei platforme compacte din zona de sud de producție. Cele mai multe probleme revin Azomureș-ului despre care am mai discutat și poate vom mai discuta. Principiile PUG-ului au în vedere atenuarea acestui impact negativ între zonele dezvoltate tradițional și vecinătatea lor cu zonele de producție.

Aici era o planșă din concursul de urbanism care viza regenerarea urbană a spațiilor de locuit și a spațiilor zonei centrale. Principiile acestea le reia și PUG-ul în ideea că zonele de locuit merită reabilite: cea cu locuințe colective prin reconsiderarea clădirilor în sine care ar trebuie să fie mai puțin consumatoare de energie și mai prietenoase față de cei care le folosesc. În același timp spații publice dintre clădiri ele au parcurs câteva etape de ridicare a calității, dar pentru deceniul următor se cere o revizuire a calității cu implementarea mai multor puncte de contact social. O să mai vedem asta și în principiile urbanismului inteligent, ce înseamnă de fapt calitatea locuirii în diferite zone.

Trecem la punctele tari și slabe ale zonelor verzi și cadrului natural. Tîrgu Mureș-ul, fără să aibă în vecinătate un relief spectaculos, are elemente naturale frumoase, valoroase; e vorba de râul Mureș căruia deocamdată i-am cam întors spatele, și de pădurea care înconjoară dealurile din vecinătate. Are zone de agrement tradiționale pe care locuitorii le acceptă și le apreciază, zonele centrale au încă spații care sunt emblematice pentru locuitorii orașului, zone de agrement, din nou Cetatea care are potențial și pentru agrement. Are în schimb și cartiere vitregite pentru vecinătatea spațiilor verzi sau a zonelor de agrement. Oportunitățile legate de sistemul de spații verzi libere, de petrecerea timpului și de legarea cu cadrul natural, sunt prezentate aici într-o planșă sintetică care arată dorința PUG-ului de a integra în spațiul urban elementele majore naturale – acum vorbim despre Pădurea Rotundă, Pădurea Dealul Mare, Dealul Ursului, deci tot ceea ce e figurat cu verde mai intens, cursurile de apă începând cu Mureșul dar și afluenții săi, care dezvoltă niște culoare valorificabile, legarea zonei centrale cu elementele ale cadrului natural și dezvoltarea, ceea ce apare cu verde mai deschis, a unui sistem de circulații alternative în afara celor pentru vehicule, deci pentru pietoni, bicicliști, care să dreneze acest țesut urban. Aceasta ar fi partea de oportunitate pe care o evidențiază PUG-ul.

Dacă trecem la analiza economică, și acolo am avut o secțiune dedicată, aş spune ca oportunitățile sunt legate de constituirea regiunilor pentru accesarea fondurilor europene. Tîrgu Mureş este în Regiunea Centru, concurează la funcția lui de pol de integrare și atragere teritorială cu Sibiu, cu Braşovul, cu Cluj-ul mai puțin sub raportul populației, această competiție poate fi un stimulent pentru atragerea de fonduri europene și dezvoltarea funcției economice. Acesta ar fi un punct forte.

Punctele slabe ni le știm, abatorul, numeroase forme de producție tradițională, posibilități reduse de restructurare a platformelor mari cum este Azomureş-ul...

Oportunități: ce am propune în loc. Primăria a dezvoltat acest program anterior cu Digital Mureş în ideea transferării greutății de producție din sectorul primar și secundar către sectorul terțiar, care e de fapt un ingredient de modernizare a capacităților de producție urbană.

O să mai revenim asupra acestui punct: dezvoltarea Tîrgu Mureş-ului ca infrastructură pentru afaceri, legată de înaltă tehnologie – deci prezența unui parc tehnologic, prezența zonelor de retail, a zonelor de depozitare, de logistică, toate fiind în conexiune cu poziția centrală a oraşului, cu tradițiile dezvoltate.

Pentru circulații, punctele forte – revenim asupra poziției centrale despre care am mai povestit, și culoarele de autostrăzi care ar putea să se întâlnească în vecinătatea Tîrgu Mureş-ului, vorbim de cea care are vreo 60 de km și de cea care nu e începută – Moldova – Transilvania. Încă un punct pozitiv ar fi reabilitarea în mare măsură a străzilor care s-a petrecut de la vechiul PUG, de circa 10 ani încoace; posibilitatea de a dezvolta o platformă de transport intermodal care să includă transportul aerian, transportul pe cale ferată și transportul cu autovehicule, prin apropierea de Aeroportul Transilvania. Revenim asupra punctelor slabe: reluăm ideea de prezență agresivă a circulației în spațiul urban nu numai pentru zona centrală, ci ideea că circulația ar putea suferi o revizuire și o sistematizare așa încât tranzitul care e foarte important pe axa tradițională NE – SV să fie redistribuit.

Calea ferată reprezintă o barieră fizică importantă în fluența traficului, și o ruptură în țesutul urban.

Revenim la ideea de rețea de comunicații care este și suportul integrării zonei periurbane – reluăm această discuție și la secțiunea de trafic și la secțiunea de teritoriu periurban.

Mai este o planșă legată de cadrul natural, zonele verzi care să integreze circulația alternativă cu circulația tradițională.

Protecția mediului și zonele de echipamente, și ele au puncte forte legate de prezența resurselor naturale de apă suficiente care au debit permanent și acoperitor, rețele de apă și canalizare cu vechime apreciabilă și moderne care acoperă aproape întreg teritoriul intravilan existent și care au dezvoltat sisteme eficiente. Puține zone din oraş – vorbim de zonele mai noi – nu beneficiază de echipament edilitar complet. Și această secțiune de echipamente o vom relua în cursul zilei de mâine.

Punctele care ne dor: rețele aeriene - rețelele electrice și toate telecomunicațiile cu care ne „garnisim” arhitectura urbană; în zona de deversări accidentale, Pocloșul uneori primește apă din zonele de canalizare; el rămâne totuși mai mult o oportunitate decât o disfuncție pentru că e un culoar liber, amenajabil, pentru viitor. Cu aceasta, am încheiat elemente principale forte, slabe, și posibilele oportunități.

Ne concentrăm acum asupra viziunii dezvoltării pe termen mediu și lung – denumim aceasta Urbanism Vizionar – în cuvinte mai simple, am conturat ceea ce așteptăm de la Tîrgu Mureș pe termen mediu și lung. Deci Viziunea dezvoltă Urbanismul Vizionar. Vom vorbi apoi despre instrumentele prin care PUG-ul încearcă să implementeze viziunea – pe care le vom numi instrumente ale Urbanismului Inteligent, ele fiind menite să promoveze coerența spațială și funcțională a conceptului. Al treilea lucru: comunicarea care definește Urbanismul Participativ; urbanismul este o știință pe care, chiar dacă sistemul românesc de învățământ n-o promovează ca exercițiu din copilărie, rămâne un instrument participativ. În afara populației căreia îi este destinat, și celor puși să-l aplice, dacă comunicarea nu funcționează între aceste compartimente, procesele decizionale suferă în ceea ce se numește coerență. Trebuie să privim comunicarea ca pe un suport al dezvoltărilor coerente.

Urbanismul vizionar, despre identitatea orașului: orașul compact este cel care nu generează circulații parazitare, folosind eficient suprafețe; modul dominant de transport să fie de departe cel pietonal și pentru bicicliști și transportul public să aibă un rol important. În acest cadru, protecția mediului, biodiversitatea și arealele destinate producerii de alimente constituie elemente importante. Ce înseamnă orașul compact: orașul nu are funcțiuni segregate, care generează circulații parazitare; orașul, la origine, a fost compact; dezvoltarea și aglomerarea lui cu populație și viziunile urbanistice ale celei de-a doua jumătăți ale secolului XX au dus la o oarecare segregare. Și în Tîrgu Mureș se simte acest lucru: sunt zone rezidențiale tradiționale, zonele de producție, și alte zone. Ele generează multe schimburi între aceste zone, complexitatea lor rezultând într-o circulație agresivă. Pentru zonele de extindere și de reabilitare, PUG – ul își propune mixarea acestor funcțiuni, în așa fel încât, fără stânjeniri, cineva care locuiește într-o anumită zonă, să aibă posibilitatea, dacă are o meserie liberală și dacă nu-și încurcă vecinii, să –și aibă să spațiul său de lucru nu foarte departe.

Să mai vorbim despre mediul care penetrează spațiul urban, îmbrățișându-l – ne gândim la păduri și la râuri, și vecinătățile de terenuri libere care ar putea furniza oportunități importante de alimente sănătoase. Noi credem că agricultura urbană ar putea fi o alternativă importantă pentru viitor în cadrul orașului verde.

Vedem în continuare posibilitatea ca infrastructura de circulație să-și piardă din importanță, aici discuțiile probabil vor fi înfocate și pro și contra. Îmi vine în minte o dezbatere din București legată de dezvoltarea unei artere de penetrație care afectează zona mai veche, un arhitect din Anglia a sugerat bucureștenilor să nu mai dezvolte traficul, pentru că „noi deja am ajuns să ne restrângem”. Sigur că fiecare oraș trebuie să-și dezvolte propria experiență. Degeaba ne învață cineva să ne îndreptăm brusc către pietonal când noi ne gândim că avem mașini; totuși o viziune pe termen lung nu poate să

ignore faptul că mașina e un mijloc de transport care consumă resurse energetice și care generează și destul disconfort pentru cei care preferă să meargă pe jos sau cu bicicleta.

Despre tehnologiile aplicate mediului vom discuta în prezentarea despre edilitare, dar spun numai atât: tehnologiile noi și moderne trebuie să vegheze asupra administrării resurselor de energie: apă, curent electric, precum și a sistemelor de gestionare deșeurilor. Este foarte important ca, așa cum o casă poate fi pasivă – să nu consume atâta energie, să nu genereze costuri și multe deșeurile - și un oraș poate fi la fel, cu condiția ca sursele de energie să fie alternative, și inepuizabile, deșeurile să fie în mare parte reciclate.

Sigur că în viziunea noastră un rol important îl are orașul central și subcentrele orașului care sunt privite ca zone de contact și socializare, spațiul public de calitate despre care vorbeam legat de concursuri și de viziuni profesionale pentru amenajarea lui, din el derivă structura fizică și designul urban al orașului, pentru că nu de puține ori suntem nemulțumiți de genul de arhitectură pe care o promovăm ca beneficiari ai unor lucrări.

Performanța economică ține și ea de viziune, pentru crearea locurilor de muncă.

Deciziile luate și planificarea pentru viitor trebuie să fie în consens, interesul colectiv trebuie să fie mai important decât interesul individual.

Încheiem viziunea teoretică și ne îndreptăm spre instrumentele urbane care ar putea concretiza această viziune.

Aplauze din sală....

Instrumente – principii ale urbanismului inteligent: integrarea regională – în ideea că un oraș depinde de mediul înconjurător și de relațiile pe care le stabilește cu acesta. Avem aici ideea că natura din vecinătatea orașului nu poate fi exploatată, ci doar utilizată, pentru că ea are o limită a fragilității. Acolo unde depășim resursele naturale sub formă de exploatare și nu de utilizare, consecințele se întorc împotriva noastră.

Echilibrul cu tradiția înseamnă de fapt recunoașterea faptului că orașul reprezintă un proces de adaptare în timp și spațiu care se concretizează cu un tip de scriere urbană – un palimpsest, sau asemănarea cu scrierea unui DVD, care generează o anumită matrice culturală, simboluri, semne, semnificații - dacă ne îndepărtăm de ele, vom veni în contact cu un oraș străin care nu ne va spune mare lucru legat de istoria lui.

Sistemul de transport integrat – ideea e că optimizarea trebuie să includă legături cu sistemele majore din vecinătate, cu cele teritoriale, dacă ne referim la autostrăzi sau centuri ocolitoare. În interior, optimizarea presupune evitarea mersului în gol, adică traversarea unor zone care ar putea să nu fie traversate și unde generăm disfuncții.

Tehnologia adecvată și competitivitatea merg mână în mână cu eficiența și înseamnă și gospodărirea resurselor, dar și eficiența dezvoltării urbane care privește indicatori legați de transport, parcare, densități, infrastructură. Pentru eficiență noi credem că, calea cea

mai bună este calea de mijloc – cea care nu generează excesiv sisteme individuale - puțuri forate, bazine vidanjabile - aici ne întâlnim cu colegii noștri de la Mediu, dar nici mega sisteme care să antreneze costuri imense. Această cale de mijloc poate fi privită ca un model optim.

Conviețuirea în spațiul urban înseamnă, de fapt, o ierarhizare a spațiului pentru adaptarea orașului la nevoile individului și ale societății. Acolo vom regăsi spațiul pentru meditație individuală, spațiul pentru prietenie și contactele de vecinătate, spațiul pentru comunități și locul pentru domeniul public care trebuie să fie cel mai reprezentativ acolo unde populația orașului se întâlnește cu cei care vizitează orașul.

Scara umană este principiul care ilustrează ideea că cele mai comune nevoie trebuie atinse în niște izocrone de 5-10-15 minute care să ne permită să ne deplasăm nu neapărat la locul de muncă, dar pentru copii: creșe, grădinițe, aprovizionare...

Integritatea instituțională înseamnă gospodărirea urbană într-un sistem de transparență în raport cu locuitorii, de competență și participare. Aș aduce aici în discuție conceptul de city manager – există în alte zone, țările nordice au așa ceva, există managerul zonei cum ar fi județul Mureș.

Pentru perioada de criză pe care o traversăm, am pus o imagine care vrea să sugereze solidaritate și echitate. Solidaritate cu zonele cu populație mai defavorizată – vorbim de copii și tineri, dar și de diferite grupuri care au acces mai greu la tot ceea ce poate oferi cultura urbană. Am mai pus o imagine asiatică pentru a sugera eficiență și funcționalitate... Scopul final al vieții urbane poate să însemne și convivialitatea. Pe scurt, să ne simțim bine împreună în locul în care trăim.

Ne întoarcem acum la ceea ce ați văzut pe panourile expuse. Cu instrumentele urbanismului inteligent și cu viziunea pe care am descris-o, pentru PUG-ul Preliminar echipa propune două alternative. Ele sunt puțin exclusive în sensul că una este preponderent intensivă, iar alternativa doi este bazată pe o creștere mai degrabă extensivă. În final, imaginea mare pe care ați văzut-o pe panouri este un amestec dintre aceste două alternative, ideea este ca în urma dezbatelor să selectăm anumite principii fie din alternativa 1, fie din alternativa 2, în așa fel încât formula finală să întrunească tot ce e mai bun din fiecare alternativă.

Voi face o mică inventariere a schemelor. Creșterea urbană se referă la modul în care orașul se extinde în afara teritoriului situat acum ca perimetru intravilan. El se poate extinde mai puțin, deci intensiv, și își îmbunătățește parametrii- schema din stânga – printr-o extindere limitată – acolo jos vizăm zona Budiului și Căii Sighișoarei care intră pe axa de dezvoltare S- SV, și petele acelea portocalii și maro privesc restructurări în interiorul perimetrelor deja construite menite să îmbunătățească densitățile, funcționalitatea ș.a.m.d. Schema din dreapta propune dezvoltarea în mai multe zone – vorbim de zona Budiului, Remetea, zona vis-a-vis de Azomureș și zona Livezeni, cuprinzând în propunerea de dezvoltare aproape tot perimetrul până la limita administrativă. Această schemă are o conotație mai profundă în ideea că Tîrgu Mureșul, deși are viziune, are un oarecare deficit de populație – nu avem încă rezultatele oficiale

ale recensământului, dar se pare că populația, ca și populația la nivelul întregii țări, este în oarecare scădere. Atunci conceptul ar fi ca, împreună cu zona periurbană din inelul 1 și 2, Tîrgu Mureșul să atingă o populație, să spunem optimist, de cca 200.000 locuitori care să constituie o masă critică menită să-l propulseze ca centru de integrare regională, posibil să concureze cu orașe cu populație mai multă.

Un alt concept care inventariază alternativele este cel al centralității. Schema din stînga, cea intensivă, propune o schemă bipolară: centrul tradițional revizuit, studiat în așa fel încât să reprezinte în continuare partea cea mai importantă a orașului. Pentru că centrul tradițional –istoric se suprapune cu zona centrală, am considerat că există programe mai ambițioase, de scară mai mare, privind anumite funcțiuni, care se înscriu greu în vecinătatea ansamblurilor istorice pe care noi vrem să le protejăm – ca element al echilibrului cu tradiția. Atunci am propune un al doilea centru situat în vecinătatea unui factor major al cadrului natural – râul Mureș. Cealaltă alternativă propune mai multe elemente de centralitate, deci în afară de celelalte două, un centru pe malul drept al Mureșului care să polarizeze interesul locuitorilor din Unirii și din alte zone, și încă o zonă situată la contactul cu comuna Corunca. Mai multă centralitate înseamnă de fapt un factor superior de integrare în raport cu teritoriile învecinate. Tîrgu Mureșul ar deveni mai atractiv față de primul inel al localităților periurbane cu care noi ne dorim să comunicăm.

Pentru locuire, de asemenea, există variante. Reabilitarea zonelor tradiționale de locuit; e importantă păstrarea locuirii în zona centrală, pentru că zona centrală depopulată de locuitorii săi rămâne o zonă goală. O dezvoltare mai redusă pentru locuințe noi de un anumit tip amintim în zona Budiului. Cealaltă alternativă propune mai multe dezvoltări de locuire, accentuarea prin regulament a identităților diferitelor zone de locuit. Deci este tot de tip extensiv.

Spațiile pentru muncă – alternativa I intensivă presupune păstrarea în continuare a concentrării producției în majoritate pe latura de SV - zona Azomureșului, implementarea parcului tehnologic care dă orientarea de viitor a producției în Tîrgu Mureș, mai puține alte zone de dezvoltare a producției. Alternativa II – cea extensivă – preluând aceste zone de dezvoltare a intravilanului, propune restructurarea parțială a zonei tradiționale, ruperea ei și reconversie pentru anumite zone de producție.

Referitor la calea ferată

Două propuneri:

- Porțiuni parțial îngropate, parțial deschise pentru a rezolva o serie de puncte de conflict din țesutul urban sau
- Alternativa devierii în zona mai liberă a culoarului Mureșului cu condiția tratării tehnice a proiectului în așa fel încât să nu constituie încă o barieră în raport cu ideea de a întoarce fața orașului către cadrul natural.

Tot aici am figurat centurile orașului și punctele de acces la ele. Instrumentul principal intraurban de restructurare ar fi crearea acestui inel interior de circulație mai rapidă pe toate laturile orașului, respectiv Calea Sighișoarei dezvoltată către est și vest, această circulație îngropată de-a lungul culoarului Mureșului, folosirea actualului traseu al căii

ferate și rămâne în discuție proiectul Primăriei de legare a zonei Tudor cu zona 7 Noiembrie, zona Spitalelor, în măsura în care avizul de mediu ne va permite să păstrăm acest proiect de circulație, deși pădurea a devenit Sit Natura 2000.

Schema principală prezintă ceea ce încearcă PUG-ul să facă, ca reorganizare în structura urbană: diminuarea axei tradiționale care solicită în mod abuziv zona centrală, deci cea marcată cu galben pe mijloc, prin care se scurgeau toate elementele de comunicare și, în pofida cadrului natural destul de interesant dar în același fel și restrictiv (Tîrgu Mureș-ului s-a dezvoltat între albia Mureșului și terasele sale care sunt niște bariere). Deci ideea este dezvoltarea unui nou ax urban dar și natural în lungul râului Mureș care să cuprindă un nou centru, amenajarea integrată a malurilor ca spațiu de promenadă natural în contextul în care axa Mureșului poate deveni o axă regională - există proiecte care dezvoltă amenajări în lungul lui în zona Sîngeorgiu de Mureș și până la Reghin -, legături ale zonei centrale cu zona Mureșului și zona pădurilor, dezvoltarea axului secundar, care ar însemna inelul de circulație cu distribuții în teritoriu care evită tranzitul în zona centrală, pe partea de Sud, figurat cu violet, care este Calea Sighișoarei.

Planșa finală, pe care ați văzut-o pe panou, dar cred că prezentarea a devenit obositoare.... O singură idee aș vrea s-o fixez pentru cei care au urmărit panoul. Deși pare indescifrabilă și conține multe informații, măcar că sunt de principiu, sunt trei idei importante de urmărit: cu hașuri orizontale sunt marcate zonele propuse pentru extinderea intravilanului până la limita administrativului, și încă două tipuri de hașuri care sugerează fie reabilitare pentru zonele puternic urbane care nu și-au schimbat specificul în timp – vorbim de zona centrală, zonele de locuințe colective – fie de reconversie pentru zonele cu schelet urbanistic mai fragil, cele abandonate ca zone de producție, zonele semirurale incluse în intravilan – vorbim aici de cele din vecinătatea Mureșului. Deci acestea ar fi principiile: urbanizare, reconversie, reabilitare.

Să încheiem cu câteva idei despre strategii. Conceptul urban care va avea un regulament de gospodărire, trebuie dublat de strategia Consiliului Local care ar trebui să includă obiective destul de concrete legate de aplicabilitatea acestui plan. Ceea ce am sugerat noi pentru strategie sunt chiar obiectivele de utilitate publică pe care le-ați găsit pe site și care se refereau fie la obiective considerate clădiri sau anumite principii sau așa-numitele obiective strategice care cuprind relațiile în teritoriu, ...

Relațiile în teritoriu au ca obiectiv extinderea și consolidarea rolului de pol regional al municipiului Tîrgu Mureș asupra întregii zone periurbane cu care urmează să conlucreze și structurarea funcțiunilor urbane în scopul conlucrării cu inelul 1 și 2 a teritoriului periurban.

Dezvoltarea economică ar trebui să prevadă profilarea și dezvoltarea municipiului ca centru universitar, de cercetare și de promovare a sănătății, de dezvoltare IT, logistică, centru de servicii, turism, afaceri, cultură și comunicare.

Pentru atingerea acestor obiective economice este foarte importantă protejarea potențialului uman, cultural și de mediu pentru creșterea atractivității orașului.

Alt obiectiv economic: menținerea și modernizarea profilului de producție industrială și combinarea lui cu elemente de logistică și transport datorită situației centrale.

Pentru cadrul construit, obiectivul principal era atenuarea acestui dezechilibru de care vorbeam pe axa tradițional istorică prin dezvoltarea altor axe, valorificarea fondului construit valoros – vorbim aici de tradiția istorică și a peisajului cultural, în fapt a dezvoltării identității, și reabilitarea calității locuirii în diferitele forme despre care am povestit. În plus, asigurarea unui surplus de locuințe în fericita ipoteză în care Tîrgu Mureș ar atrage din zonele exterioare noi locuitori.

Pentru transport: optimizarea sistemelor globale intermodale cu componentele lor internațională, națională, regională, zonală, deci practic conectarea la un sistem global, și bineînțeles în cadrul orașului modernizarea, eficientizarea și extinderea sistemului de circulație urbană care să fie un suport pentru schema spațială pe care o propunem.

La dezvoltarea edilitară: dezvoltarea programelor pentru surse de energii regenerabile, eficientizarea rețelelor existente și asigurarea posibilităților de echipare pentru zonele de extindere.

Protecția mediului: protejarea habitatelor naturale valoroase – spuneam acolo la echilibrul cu natura, nu trebuie să abuzăm de resursele naturale din vecinătăți – menținerea biodiversității și conservarea zonelor naturale, mai ales avem acum în vecinătate zone protejate, protejarea și reabilitarea spațiilor verzi din interiorul orașului, a cartierelor și a altor zone în ideea de a avea acei 26 – 30 m de spațiu verde/ cap de locuitor, reabilitarea și crearea de zone verzi noi în zonele de protecție ale infrastructurii majore – sunt destule zone pe care le avem cu sonde, cu depozite de gaz, cu infrastructura majoră de transport curent electric, pe care le putem include în acest sistem de circulații alternative, spații verzi.

Și nu în ultimul rând, reducerea factorilor de poluare și prevenirea riscurilor naturale sau tehnologice.

Vă mulțumesc frumos și ne mutăm în față ca să ne puneți întrebări.

Întrebări din sală

D-nul Augustin Strez: Ce destinație va avea porțiunea de teren delimitată între Unitatea Militară și casele vechi?

D-na Raus: Pentru zona Budiului, de la Calea Sighișoarei până la strada Budiului, am dezvoltat un studiu mai aprofundat. Datorită faptului că există niște funcțiuni deja dezvoltate acolo mai mult sau mai puțin corect, acestea trebuie reintegrate, și zona va fi destinată funcțiilor mixte, funcțiunii de locuire, cu densități moderate, și zonelor verzi, având în vedere că Pădurea Budiului a devenit un sit Natura 2000. Propunerile noastre se vor face în conformitate cu limitările impuse prin avizele care se vor obține, inclusiv cel de la Unitatea Militară. Trebuie să verificăm dacă acel pârâu are potențial de inundabilitate, fapt pe care îl vom afla din avizul de mediu.

D-nul Augustin Strez: Când se vor putea depune dosarele pentru PUZ ca să fie aprobate?

D-na Raus: D-na Arhitect Șef probabil poate să vă explice. Este un vid de aplicabilitate între prevederile PUG-ului vechi și cel nou. Legislația, în această perioadă, a suferit 6-7 modificări, ea fiind creată din ideea că PUG-ul este de generație nouă și este bine conceput, și PUZ/urile ar trebui să modifice mai puțin din aceste prevederi. Nu este încă situația Tîrgu Mureș-ului. Comisia de Urbanism, împreună cu Arhitectul Șef, încearcă să

găsească un instrument de funcționare pe o perioadă interimară, până când vom avea PUG-ul final, în așa fel încât, dacă solicitările de PUZ-uri se suprapun cu viziunea PUG-ului Preliminar (cel pe care îl discutăm acum), ele să poată fi derogate și aprobate prin hotărâre de Consiliu Local, deci înaintea finalizării PUG-ului. Aceasta este intenția Primăriei și a comisiei, noi am dezbătut deja de două luni această problemă.

D-nul Fülöp Jenő: Vorbesc în numele a 50 de locatari din zona străzii Viile 1 Mai. În primul vreau să mulțumesc pentru că ne-ați informat privind prioritățile de dezvoltare pentru perioada următoare. Întrebarea noastră: Ce prevedeți în noul PUG pentru zona pe care am menționat-o, cu prioritate zona deasupra cartierului Belvedere, inclusiv în zona Budiului?

D-na Raus: Este o zonă geamănă cu cea a domnului care ne-a întrebat anterior; intră în aceeași zonă studiată mai în amănunt, pentru că ea a dat cele mai concrete semnale Primăriei că se intenționează dezvoltare. Acolo este un număr important de case, există o tramă stradală, există și unele probleme: aveți în zonă un pârâu Galben care a fost abuzat de construcțiile existente; poate că au fost contruite niște emelente mai mult decât permitea autorizația de construcție. Sunt numeroase echipamente publice și de protecție în zona dvs. care induc niște culoare neconstruibile. E o zonă cu teren relativ accidentat, studiul geo arată și zone mai stabile, și zone cu pante mai accentuate. Ideea PUG-ului este să prevadă în principal zone de locuit în adâncime acolo unde nu există predezvoltări și unde nu există pericol natural sau risc tehnologic, ca zonă mixtă în vecinătatea Căii Sighișoarei, care reprezintă o axă dezvoltată pe zona sudică, atrăgând o oarecare circulație, dar putând să atragă și funcțiuni mai importante...

D-nul Fülöp Jenő: Este vorba de tronsonul străzii Viile 1 Mai care se află situat exact deasupra cartierului, respective Belvedere... îi spune Jean Monet străzii

D-na Raus: zonă de locuit, cu diferite densități

D-nul Fülöp Jenő: Am observat, din mai multe certificate de urbanism, că există mai multe regimuri juridice: C, D

D-na Raus: Trebuie să aveți înțelegerea faptului că PUG-ul vechi are totuși o vechime, și la vremea respectivă terenul era cvasi-natural, iar ei au făcut propuneri în conformitate cu aceasta..., dar noi intenționăm să dezvoltăm rețelele edilitare care au rezerve de capacitate și s-o constituim ca zonă de locuit.

D-nul Fülöp Jenő: Intenționați și integrarea cu cartierul Belvedere, având în vedere că la aproximativ 50 de m distanță există și o cale de acces între cele două?

D-na Raus: Primăria poate să -și dezvolte studii punctuale pentru zonele care necesită studiu de tramă stradală, în așa fel, deși există niște bariere de relief – pantă mai accentuată, diferențe de nivel – conceptul să fie unitar. Belvedere a fost la un moment dat gândit ca o extindere rezidențială în conexiune directă cu zona Căii Sighișoarei - Bulevardul Pandurilor, dar propunând dezvoltarea intravilanului în adâncime, aceste zone trebuie conectate. vor exista șai străzi, promenade, spații verzi pe lângă sonde și alte culoare de protecție.

D-nu Bobu Petru: Locuiesc pe 1 Dec 1918 , lângă Real. S-a făcut un studiu că se va face legătura cu centura - legătura Tîrgu Mureş – Ernei. Din câte am ştiut înainte, era totul programat diferit, nu ştiu de ce s-a băgat între locuinţe. Aceasta este întrebarea mea.

D-nul Lipovan: Nu există un drum care trece prin zona dvs; drumul care face legătura cu Ernei, care ţine de un program desfăşurat de Consiliul Judeţean, se intersectează cu DN13 la limita dintre Corunca şi Tîrgu Mureş. ocoleşte cu mult zona dvs, se duce către Livezeni, şi de acolo se duce mai departe.

D-nul Bobu: Aşa am fost eu informat. Atunci am altă întrebare pentru dvs: sunt interese pentru cineva ca să se facă acest drum?

D-nul Lipovan: Pe terenul dvs nu va trece niciodată nici un drum.

D-nul Bobu: Atunci nu înţeleg care e situaţia: prin terenul meu este desenat un drum.

D-nul Lipovan: Cred că aveţi informaţii greşite.

D-nul Bobu: Atunci de ce nu se dă aprobare pentru construirea spălătoriei, dacă aşa spuneţi?

D-nul Lipovan: Fac o mică precizare: problema cu spălătoria este problema dvs particulară, care nu ar trebui s-o facem publică, pentru nu cred că interesează lumea. Oricum, vă spun şi aici cum v-am spus-o şi altă dată, dvs aveţi o decizie judecătorească definitivă care spune că acea construcţie făcută ilegal să fie demontată, iar noi nu ne putem opune legii sau să fim deasupra ei, să avizăm o construcţie care în mod normal trebuia să fie demolată. Aici aş încheia subiectul pentru că nu e subiect de interes public.

D-na Raus: O sa mai completez totuşi că am pledat prea pasional pentru echitate, transparenţă, şi necesitatea tratării fiecărui locuitor cu maximă importanţă în raport cu planul de dezvoltare. Aveţi dreptate să întrebaţi de ce nişte drumuri ocolitoare ale localităţilor nu mai au altă zonă decât în vecinătatea zonelor de locuinţe. Politicile urbane ale Uniunii Europene amendează astfel de concepte, nesustînând proiecte de acest gen cu fonduri. Din păcate pentru Tîrgu Mureş, lucrurile acestea au devenit extrem de grave şi presante pentru că suntem un oraş fără nicio centură ocolitoare. Cine urmăreşte cum se desfăşoară traficul greu pe lângă acest oraş, ar avea impresia că suntem puţin anormali: intrăm pe un pod, ieşim pe altul. Şi atunci aceste priorităţi pot să conducă la o politică uşor abuzivă în raport cu individul, dacă comunitatea are un interes major; intervin deciziile şi exproprierile pentru interes de utilitate publică. Sigur că o atitudine invazivă în raport cu funcţiuni preexistene cum ar fi locuirea trebuie rezolvată cel puţin tehnic în aşa fel încât locuitorii de acolo să sufere cât mai puţin. Nu prea există alternativă de ocolire pe direcţia Acăţari – Ernei decât prin acest culoar menţinut liber cu greu, şi ferit de construcţii până în acest moment. Dacă totuşi Municipiul împreună cu Consiliul Judeţean nu va reuşi avanseze aceste proiecte de centuri ocolitoare, o parte din strategiile şi prevederile PUG/ului Tîrgu Mureş vor rămâne pe hârtie, pentru că aceste proiecte sunt integrate, şi un oraş nu este rupt de teritoriul lui. Deci aveţi dreptate să întrebaţi de ce. Pe de altă parte sutnem într-o epocă reparatorie şi încercăm să reparăm nişte lucruri, lovind în alte lucruri din păcate.

D-nul Ovidiu Dîmbean: Sunt proprietar de teren pe Regele Ferdinand, Tîrgu Mureş şi am primit în data de 11.01.2011 o recomandare pentru întocmirea unui PUZ, de aşteptare a

PUG-ului nou. În vecinătatea mea este o societate comercială care are un teren care un PUD aprobat de Primărie pe vechiul PUG, pe vechea legislație. Întrebarea mea este: se păstrează? în noul PUG o să păstrați vechiul PUD pe care îl avea deja aprobat?

D-na Raus: Da. Există anumite limite de preluare a conceptului. Ar trebui să armonizăm trei concepte: prevederile vechiului PUG care au condus la o dezvoltare consistentă care funcționează de vreo 10-12 ani, care includ toate documentațiile aprobate în intervalul de la aprobarea aceluia PUG în continuare și care în multe puncte contrazic prevederile PUG-ului pentru că legislația permite acest lucru. Să fim conștienți că vom elabora niște regulamente adaptate legislației noi care descurajează modificările prevederilor acestui nou PUG și care blochează dezvoltările până când vechiul PUG va fi anulat, pentru că dezvoltatorii se pot adapta vechi la prevederile de acum 10 ani, și să lăsăm prin regulament suficientă libertate dezvoltatorilor, aplicând acele concepte de care spuneau: orașul compact, etc. Noi nu avem un cadastru foarte solid, și atunci trebuie să mergem pe terne, să inventariem parcelarul, aprobările date în acest interval, să vedem zona în ce principiu de dezvoltare se poate încadra, regulamentul nou urmând să încurajeze funcțiunile potrivite și să descurajeze treptat funcțiunile perturbante.

D-na Kovacs: Prevederile documentațiilor de urbanism aprobate în vecinătatea dvs. sunt valabile, dar ele pot fi modificate prin alte documentații urbanism inițiate și elaborate conform legii.

D-nul Ovidiu Dîmbean: Am înțeles. Eu, ca să mă adresez comisiei pentru întocmirea unui nou PUZ, trebuie să aștept în totalitate definitivarea PUG-ului?

D-na Raus: Se poate folosi acest instrument de tranziție de care spuneam mai devreme, prin care să cooptăm Consiliul Local care are putere de decizie juridică, să dea niște derogări temporare până la aprobarea noului PUG final.

D-nul Ovidiu Dîmbean: Aștept de un an și jumătate.... Vă mulțumesc.

D-nul Lipovan: Dumneavoastră aveți o problemă probabil pentru că aprobarea planurilor urbanistice zonale se face ușor diferit și mult mai dificil decât se făcea până în februarie 2012, odată cu modificarea Legii 350 / 2001 care stabilește modul în care se pot iniția planurile urbanistice zonale. Vă rog să studiați legea, să discutați cu un urbanist, și să după aceea să vedeți cum puteți promova noul PUZ.

D-nul arhitect Klaus Birthler: Fac parte din grupul celor care v-au întrerupt în timp ce prezentați. Ne-au plăcut foarte mult viziunile acestui PUG.

D-na Raus: ești din grupul colaboratorilor...

D-nul Klaus Birthler: Da, cel puțin pentru zona istorică. Deci am apreciat în special pădurea și Mureșul ca elemente de atracție / valori ale localității. Concursurile de arhitectură – cred că sunt un element foarte important pentru a asigura calitatea spațiului public sau al arhitecturii în oraș. Nodul intermodal – mi se pare foarte important să existe o tranziție de la aeroport la tren și mai departe pentru că transportul este foarte

problematic. Pe de altă parte, venind din poziția ONG-urilor, pregătim un studiu de mobilitate și am fi interesați dacă am putea obține informații din partea primăriei, dacă sunt oameni care ar putea participa la acest studiu. În aceea ce privește propunerile privind calea ferată, eu sunt pentru îngroparea căii ferate, deși probabil că criteriul costului este cel care decide.

D-na Raus: Da. Strategia Primăriei ar trebui să aprofundeze aceste alternative, cu prioritate studiu de fezabilitate să evalueze costurile și condițiile tehnice, pentru că nu sunt simple, fie că e în vecinătatea Mureșului, fie că e pe traseul actual. Pot fi zone tip tunel sau zone deschise...

D-nul Klaus Birthler: Noi, ca asociație, nu suntem de acord cu varianta transmutării în zona Mureșului. Dorim să nu pierdem contactul cu natura.

D-ra Georgiana Branea: Si chiar dacă e îngropată calea ferată, acolo va veni un tunel... (pe malul Mureșului)

D-na Raus: Există soluții (pasarele, planuri înclinate, ...) care să permită extinderea orașului către malul Mureșului.

D-nul Lipovan: aduce exemplul unui oraș care a mutat sub apa mării o autostradă care trecea prin mijlocul orașului, ca exemplu că pot exista diverse soluții tehnice pentru problema căii ferate din Tîrgu Mureș, așa încât să aceasta să nu mai fie un element despărțitor.

D-ra Georgiana Branea: *precizează că, dintre cele două alternative privind calea ferată, ea preferă îngroparea căii ferate, parțială sau totală, în varianta păstrării pe traseul actual, pentru că astfel se poate păstra și gara pe poziția actuală.*

D-ra Raus: Poziția acutală a gării contează foarte mult în raport cu poziția actuală a țesutului urban.

D-nul Klaus Birthler: Ați pomenit de agricultura urbană, idee care mi-a plăcut foarte mult. Discutam într-unul din seminariile de la Petru Maior că alimentarea Tîrgu Mureșului este bazată pe combustibili fosili.

În cazul unei crize de combustibili fosili s-ar putea ca Tîrgu Mureș-ul să aibă probleme de alimentație.

D-na Raus: Culmea este că Tîrgu Mureș-ul a avut multe dealuri cultivate ca grădini, ca vii, ca livezi.

D-nul Birthler: Și aceasta ar fi soluția.

D-na Raus: Și, dincolo de problema combustibilului, merită să mâncăm ceva proaspăt, nepresărat cu prafuri....

D-nul Birthler: Mai mult decât atât, nu știu dacă se știe că există o tendință, mai ales în Marea Britanie, ca orașul să devină complet independent de combustibili fosili, și să-și asigure toate utilitățile din zonă.

D-na Raus: Este ideea eficienței, a utilizării resurselor regenerabile; deșeuri foarte puține. Dar agricultura ecologică trebuie combinată cu rețele de desfacere directă pentru producători, favorizate de autoritatea locală prin piețe ca spații de calitate cu valențe arhitecturale și sociale. piața este totuși un element important.

D-nul Lipovan: Un exemplu interesant este cel al chinezilor, care au început să facă agricultura pe terasele blocurilor.

D-na Kovacs: Nu numai chinezii, ci și în alte părți. Am văzut cultură de orez chiar în Tokio.

D-na Arhitect Șef: Vreau să fac o mică observație legată de prima observație a domnului arhitect Birthler – cea referitoare la concursurile de arhitectură - să nu uităm că și actualii elaboratori ai PUG-ului au fost aleși tot în urma unui concurs de arhitectură. Este o procedură pe care ne-am însușit-o și pe care dorim s- practicăm și în continuare. Într-o perioadă scurtă de timp vom lansa concursul de arhitectură împreună cu Ordinul Arhitecților din România pentru reabilitarea Pieței Trandafirilor și a Bulevardului Cetății. Să lăsăm specialiștii să propună și idei pentru dezvoltarea circulației alternative și valorificarea patrimoniului în zona istorică.

D-nul Nagy Zsombor: Aș avea o întrebare referitor la centura Corunca – Ernei. Dacă ați putea să ne dați câteva informații. Din punctul nostru de vedere este o ceață în jurul acestui subiect. Avem un teren acolo, mai exact sub ferma de vulpi și pâraul paralel cu strada Livezeni.

D-nul Lipovan: Dacă aveți un plan topografic, putem să-l comparăm cu traseul din proiectul tehnic al Consiliului Județean. De fapt, acest traseul este publicat pe site-ul Consiliului Județean, puteți să descărcați de acolo.

D-nul Nagy Zsombor: Are legătură cu PUG-ul acest proiect?

D-na Raus: Are legătură cu PUG-ul în măsura în care trebuie să PUG-ul trebuie să seteze tramele stradale ca să beneficiem de acest o descărcare pe ocolitoare.

D-nul Lipovan: La nivelul Planului de Amenajare Teritoriului Județean (PATJ), acest proiect a fost aprobat. Planul Urbanistic General al orașului trebuie să preia elementele majore definite prin PATJ

D-nul Nagy Zsombor: Drumul respectiv este proiectat așa încât rupe în două parcelele din zonă. Nu ar fi posibil să treacă către pârau, pentru ca parcelele să rămână întregi?

D-nul Lipovan: Este destul de dificil de a muta acum traseul drumului, deoarece terenul a avut destinație agricolă în momentul în care s-a făcut propunerea de traseul. Ulterior s-au făcut retrocedări. Pentru un proprietar care dorește să ca terenul lui să fie trecut de la funcțiune agricolă la funcțiune de locuire sau de natură economică, este necesar ca el să înțeleagă că, pentru a putea fi racordat la țeștul urban, să aibă acces la drumuri și la utilități urbane, trebuie să accepte niște concesii fără de care dezvoltarea urbane e trunchiată, înghestuită, strangulată.

D-nul Nagy Zsombor: Care este destinația conform noului PUG în zona respectivă?

D-na Raus: Zona ar putea conține locuințe, servicii, producție nepoluantă, funcțiuni mixte. Intravilanul va fi extins până la limita administrativului în ipoteza că acolo extinderea maximală e varianta optimă.

D-nul Lipovan: Să aveți grijă că este o zonă inundabilă parțial.

D-nul Nagy Zsombor: Care este destinația zonei strada Libertății, de la strada Albinei înspre centru?

D-na Raus: Este prevăzută ca zonă de restructurare și cu destinație mixtă.

D-nul Lipovan: În zonă există câteva cereri pentru trecere în zonă preponderent industrială pe care urmează să le analizăm; zona devine industrială.

D-na Kovacs: servicii și industrie mică

D-nul Nagy Zsombor: Care este orizontul de timp pentru finalizarea PUG-ului?

D-na Raus: Noi sperăm că la finalul anului, ținând cont de mediu. În cel mai nefericit caz, începutul anului următor. Așa cum ai mai spus, procedura de avizare la Ministerul Mediului este o procedură lungă, introducerea tuturor condițiilor de avizare; mai este și problema scanării pe zone a întregului teritoriu al orașului pentru a se putea da seama ce se întâmplă în fiecare zonă – care presupune un timp mai lung, și mozaicul final pentru care mai putem organiza și atunci o dezbatere publică poate un pic mai concretă, cu precizări punctuale pentru cei interesați.

D-nul Cucuiet Doru: Am un teren în zona ”La Vulpi” și aș dori să știu dacă se propune pentru trecerea în intravilan?

D-na Raus: În alternativa 2 este propus pentru introducerea în intravilan ca zonă mixtă, grevat de același culoar major de circulație prevăzut în proiectul Consiliului Județean. Mai vizitați-ne ca să povestim în amănunt pentru zona care vă interesează.

D-na Kovacs: Trebuie să vedem punctual amplasamentul dvs., pentru că zona ”La Vulpi” este vastă

D-na Arhitect Șef: Dacă mai dorește cineva...

D-nul Moldovan Emil: Aș vrea să știu dacă PUG-ul prevede și extinderea în zona Remetea- Beșa și dacă prevede, ce anume prevede?

D-na Raus: Prevede zone de locuit.

D-nul Moldovan: Excelent. Vă mulțumesc.

D-nul Olaru Tiberiu (Romgaz): Am înțeles că, în zona cu depozite ale Depomureș, intravilanul nu a fost extins până acum ținând cont că acolo sunt rețele de gaze. Aș vrea să întreb dacă, atunci când declarați zonele de intravilan, puteți să declarați zonele construibile și zonele interzise?

D-na Raus: Da, e obligatoriu. Vă invităm la discuția pe teme edilitare.